

Vilka begränsande normer upprätthålls i ditt klassrum? Hur förhåller du dig till dessa normer? Vilka strategier kan utmana normer som begränsar? Låt dig inspireras av dina kollegor och ert befintliga arbete och hitta nya strategier för att vända och vrida på normer i ditt klassrum. Nulägesanalysen går att göra enskilt eller i grupp.

Mål: Att hitta strategier för att utmana begränsande normer i undervisningen och arbetet med ungdomar.

Instruktion:

1. Diskutera frågorna på följande sidor. På vilka sätt utmanar ni normer idag. Observera att alla frågor inte är applicerbara på alla undervisningsämnen och verksamheter och det kan hända att ni har mer erfarenhet kring vissa områden än andra.

2. Diskutera: Vilka nya idéer kan ni komma på och hur kan befintliga arbetssätt utvecklas? Vad kan ifrågasättas och förändras i undervisningen och/eller förhållningssättet gentemot eleverna. Fundera ut konkreta strategier inom samtliga fem områden.

3. Skriv ner era tankar i en enkel handlingsplan och sätt igång att utmana normer och invanda mönster.

4. Ta fram frågorna igen med jämna mellanrum och fundera på hur ni tillämpat idéerna. Vilken respons har ni fått av eleverna? Vilka nya infallsvinklar och frågor kan deras respons väcka? Har ni fått ytterligare tankar på utvecklingsmöjligheter?

Normutmanande tips för ditt undervisningsämne finns i: L Normens öga, Friends.

1. Frågor om Genus

- Uppmuntrar jag eleverna att utmana traditionella könsroller? På vilka sätt?
- Är jag själv en förebild när det gäller att utmana traditionella könsroller? På vilka sätt?
- Är mina aktiviteter, temadagar eller utflykter genusmedvetna, det vill säga, utmanar jag invanda tankemönster kring manligt och kvinnligt när jag planerar och genomför aktiviteten? Ge exempel.

2. Frågor om sexualitet

- Utgår jag från att mina elever kan ha olika sexuella läggningar? Fundera över situationer och sammanhang.
- Uppmärksammar jag eleverna när läromedel har personskildringar och kärleksskildringar som bara utgår från heterosexualitet? Ge exempel.
- Använder jag i min undervisning exempel som inte befäster en heterosexuell norm? Ge exempel.

- Har jag med exempel/läromedel där homosexuella, bisexuella och transpersoner ingår? Ge exempel.

3. Frågor om etnicitet och religion

- Hur uppmärksammar jag inflytelserika personer/viktiga upptäckter inom mitt ämne från olika delar av världen?
- Uppmärksammar jag andra högtider och traditioner än de som är rödmarkerade i en svensk almanacka? Ge exempel.
- Uppmärksammar jag i undervisningsområden som berör Sverige (t.ex. inom Historia, Svenska, Samhällskunskap) att Sverige (historiskt och idag) är ett land med etnisk och kulturell mångfald? Ge exempel.

4. Frågor om funktionalitet och tillgänglighet

- Synliggör jag i min undervisning att samhället i stor utsträckning är anpassat efter personer utan funktionsnedsättningar? Ge exempel.
- I vilken utsträckning är min undervisning tillgänglig för alla mina elever oavsett deras fysiska funktionalitet? Ge exempel.
- I vilken utsträckning är min undervisning tillgänglig för alla mina elever oavsett psykisk eller kognitiv funktionalitet (t.ex. dyslexi, ADHD och Aspergers syndrom)? Ge exempel.

- Hur försöker jag göra språket i min undervisning mer tillgängligt för alla elever?

Inspiration till nulägesanalysen är hämtad från *I normens öga*, Friends.